

SZERENC S VÁROS POLGÁRMESTERE

3900 Szerencs, Rákóczi út 89.
telefon: (47) 565-200 • fax: (47) 565-210 • e-mail: polgarmester@szerencs.hu • www.szerencs.hu

ELŐTERJESZTÉS

Szerencs Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2023. május 25.-i munkaterv szerinti ülésére

Az előterjesztés címe: Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának átfogó értékelése

Előterjesztő: Nyiri Tibor polgármester

Előterjesztést készítette: dr. Sipos Attila ESZEI Alapszolgáltatási Központ igazgatója
Takácsné Szabados Mária irodavezető helyettes

Előterjesztés tárgya:

Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának átfogó értékelése

Tartalom:

1. előterjesztés
2. határozati javaslat

Tárgyalás módja: nyilvános

Döntéshozatal módja: egyszerű többség

Véleményezésre megkapta:

Pénzügyi Bizottság, Jogi- és Ügyrendi Bizottság

Törvényességi ellenőrzésre bemutatva:

Oleárné dr. Kádas Marianna címzetes főjegyző 2023.05.15.

A döntés végrehajtásáért felelős:

- polgármester
- jegyző
- Polgármesteri Hivatal Humán és Igazgatási Irodája
- Alapszolgáltatási Központ igazgatója

A döntés végrehajtásának határideje: 2023. évi tevékenységről szóló értékelés időpontja

Szám:HIG/3001/2023

**Szerencs Város Önkormányzatának
Képviselő-testülete**

Helyben

Tisztelt Képviselő-testület!

A helyi önkormányzat köteles a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdése szerint illetékességi területén a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatokat minden évben – május 31. napjáig - áttekinteni és értékelni. Az értékelést a gyermekvédelmi törvény végrehajtásáról szóló 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet 10. számú mellékletében meghatározott szempontok figyelembevételével készítettük el. Az értékelést a Képviselő-testület általi megtárgyalást követően – meg kell küldeni a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya részére.

A beszámoló 2022. évre vonatkozik, ezért alapja a 2022. évben hatályos jogszabályi rendelkezések alapján felállított gyermekjóléti rendszer.

Az említett Kormányrendelet előírásainak megfelelően az átfogó értékelést az alábbi tartalmi elemekkel készítettük el:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:
  - a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
  - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
  - gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
  - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben lévő várandósanyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),
  - gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása
5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján. (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).
6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, droprevenció stb.).

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.

A lakosság létszámának alakulása

Korösszetétel alakulása				
év	0-18	19-60	60 év fölött	összesen
2010	1605	5754	2285	9644
2011	1539	5613	2394	9546
2012	1448	5896	2120	9464
2013	1480	5776	2160	9416
2014	1465	5473	2453	9391
2015	1473	5342	2521	9336
2016	1454	5223	2613	9290
2017	1432	5064	2695	9191
2018	1425	5026	2824	9275
2019	1471	5216	2780	9467
2020	1451	5151	2853	9455
2021	1359	4771	2768	8898
2022	1423	4683	2712	8818

A lakosság szám, az előző évekhez hasonlóan csökkenő tendenciát mutat.

0 – 18 év közötti lakosság korösszetételi megosztása/fő	
0-2 éves	232
3-5 éves	196
6-13 éves	601
14-17 éves	320
18 éves	74

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, valamint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadások nagysága,
- egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,

- gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.

A Szerencs Város Önkormányzata pénzbeli és természetbeni ellátások, valamint szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokat működtet, melynek az anyagi fedezetét részben saját forrásból, részben állami normatívából biztosítja. A pénzbeli és természetbeni ellátások célja, hogy a szociálisan hátrányos helyzetben lévő családokat segítsék annak érdekében, hogy a gyermek családi környezetben történő ellátása biztosított legyen.

2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A Magyar Közlöny 146. számában kihirdetésre került veszélyhelyzet ideje alatt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság jövedelmi szabályaitól való eltérésről szóló 344/2022.(IX. 9.) számú Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet), mely a kihirdetést követő napon, 2022.09.10. napján lépett hatályba. Az ukrajnai helyzetre tekintettel elrendelt veszélyhelyzet ideje alatt a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI. törvény rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság tekintetében meghatározott szabályait a Korm. rendeletben foglalt eltérésekkel kellett alkalmazni.

A Korm. rendelet a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása esetén irányadó jövedelmi értékhatártól való pozitív irányú eltérést határozott meg.

A Korm. rendelet 2. §-a alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot meg kell állapítani, ha a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

- a) az öregségi nyugdíjminimum 180%-át (51.300 Ft-ot), ha
  - aa) a gyermeket egyedülálló szülő vagy más törvényes képviselő gondozza,
  - ab) a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
  - ac) a nagykorúvá vált gyermek megfelel a Gyvt. 20. § (2) bekezdésében foglalt

feltételeknek;

- b) az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 165%-át (47.025 Ft-ot) az a) pont alá nem tartozó esetben,

és az igénylő ellátásra való jogosultság vagyoni és egyéb feltételeinek egyébként megfelel.

A Korm. rendelet átmeneti szabályai szerint, ha a COVID járvány miatt elrendelt veszélyhelyzettel összefüggő átmeneti szabályokról szóló 2021. évi XCIX. törvény alapján 2022. augusztus 31. napjáig meghosszabbított rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság újbóli megállapítása iránt kérelmet kellett benyújtani. Amennyiben a 2022. május 31-ét követően benyújtott kérelem, a Korm. rendelet hatálybalépését megelőzően jövedelmi okból elutasításra került, az ellátásra való jogosultságot a Jegyzőnek a Korm. rendelet hatálybalépését követő 15 napon belül – a Korm. rendeletben meghatározott eltérő jövedelmi feltételek alapján – felül kellett vizsgálni.

A felülvizsgálat eredményeként egy esetben álltak fenn a jogosultsági feltételek, mely alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény 2022. szeptember 1. napjától hivatalból került megállapításra.

A települési önkormányzat jegyzője a jogosultsági feltételek fennállása esetén egy évre állapítja meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt, mely feljogosít pl. kedvezményes gyermekétkeztetés, ingyenes tankönyvellátás igénybevételére, hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetre jogosult gyermek, fiatal felnőtt felsőoktatási intézménybe történő jelentkezése esetén többletpontszám megszerzésére stb.

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság a 1997. évi XXXI. törvény 20/A. § alapján pénzbeli támogatás formájában kerül kifizetésre évente két alkalommal az augusztus 1-jén és november 1-jén fennálló jogosultság alapján - egyszeri, **alapösszegű** (6.000Ft/fő/alkalom), hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzetre való jogosultság alapján egyszeri **emelt összegű** (6.500Ft/fő/alkalom).

Megnevezés	2022.08.01.napján fennálló jogosultság alapján	2022.11.01.napján fennálló jogosultság alapján
hátrányos helyzetű (6500Ft/fő)	127 fő	120 fő
nincs jogcím (6000Ft/fő)	74 fő	27 fő
Összesen:	201 fő	147 fő

**Tárgyév december 31-én a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult
gyermekek száma életkor szerint**

Megnevezés	0-2	3-5	6-13	14-17	18-	összesen
gyermekek száma	13	16	74	31	10	144

**Tárgyév december 31-én a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult
családok száma a gyermekek száma szerint**

Megnevezés	1	2	3	4 - 5	6 -	összesen
	gyermekes családok száma					
családok száma	33	24	12	5	1	75
ebből: egyedülálló szülő	22	16	3	1	1	43

**Tárgyév december 31-én a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult
gyermekek száma az egy főre jutó családi jövedelem szerint**

1 főre jutó családi jövedelem	gyermekek száma
az öregségi nyugdíj legkisebb összegének felét nem éri el	46
az öregségi nyugdíj legkisebb összegének fele, illetve az öregségi nyugdíj legkisebb összegét nem éri el	68
az öregségi nyugdíj legkisebb összegét eléri, de annak 135%-át nem haladja meg	16
az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 135%-át meghaladja, de annak 145%-át nem haladja meg	8
az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 145%-át meghaladja, de annak 165%-át nem haladja meg	4
az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 165%-át meghaladja, de annak 180%-át nem haladja meg	2
Összesen:	144

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény iránti kérelmet elutasító határozatok száma:

2022. évben rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény tárgyában benyújtott 5 kérelem került elutasításra. Egy esetben a nagykorú kérelmező nem folytatott nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat. Négy kérelem esetében a jogszabályban meghatározott jövedelemhatár túllépése miatt került sor az elutasításra.

Egy gyermek esetében a felülvizsgálat során megállapítást nyert, hogy a Korm. rendelet 2. § -a szerinti jogosultsági feltételek fennálltak, ezért a 2022.09.01. napjától visszamenőleg hivatalból megállapításra került.

2.2. Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása:

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (fiatal felnőtt) fogalma és e tény fennállásának megállapítása, a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedések egyike, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben került szabályozásra. A szabályozás célja a gyermek hátrányainak kompenzálása, esélyeinek növelése koragyermekkortól fiatal koráig, minél sikeresebb társadalmi beilleszkedésének elősegítése érdekében.

A Gyvt.67/A. § értelmében a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet szempontjából meghatározó tényezők:

- c) a szülő, a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége; legfeljebb alacsony fokú végzettség
- d) a szülő, gyám alacsony foglalkoztatottsága
- e) elégtelen lakáskörülmények
- f) nevelésbe vétel, valamint utógondozói ellátás.

Hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül **egy** fennáll:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve a családba fogadó gyám legmagasabb iskolai végzettsége alacsony (ennek igazolása a kérelemben történő önkéntes nyilatkozat alapján történik)
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket nevelő szülő bármelyike vagy a családba fogadó gyám a szociális törvény szerint aktív korúak ellátására jogosult vagy a kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként tartotta nyilván a munkaügyi központ
- a gyermek szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben, vagy az eljárás során készített környezettanulmány szerint félkomfortos, komfort nélküli, vagy szükséglakásban él (elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény)

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében a fenti három körülmény közül legalább **kettő** fennáll.

Halmozottan hátrányos helyzetű továbbá a nevelésbe vett gyermek és az utógondozói ellátásban részesülő tanulói vagy hallgatói jogviszonnyal rendelkező fiatal felnőtt.

A jegyzői gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítására irányuló eljárás során - az ügyfél erre irányuló kérelme esetén - megvizsgálja a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet fennállását. Amennyiben a feltételek fennállnak, a jegyző a rendszeres gyermekvédelmi

kedvezményre jogosító határozat meghozatalával egyidejűleg, azzal azonos időtartamra, de külön döntéssel megállapítja, hogy a gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű.

A jogszabálynak megfelelően gyermekeként és alkalmanként rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság alapján egyszeri, **alapösszegű** (6.000Ft/fő/alkalom) pénzbeli támogatásban részesülők száma:

2022.08.01. napján fennálló jogosultság alapján **74 fő 444 000Ft**

2022.11.01. napján fennálló jogosultság alapján **27 fő 162 000Ft**

Hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzetre való jogosultság alapján egyszeri **emelt összegű** (6.500Ft/fő/alkalom) pénzbeli támogatásban részesülők száma:

2022.08.01. napján fennálló jogosultság alapján **127 fő (825.500Ft)**

2022.11.01. napján fennálló jogosultság alapján **120 fő (780.000Ft)**

2.3 Gyermekétkeztetés.

Szünidei gyermekétkeztetés:

Szerencs Város Önkormányzata az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény 21/C. § alapján, valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet 13/A. § (3) bekezdésében foglaltak szerint, a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározott tavaszi, őszi, téli szünetben, valamint a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon biztosította a déli meleg főétkezést.

A 2022/2023. tanév rendjére alkalmazandó veszélyhelyzeti szabályokról szóló 368/2022. (IX. 29.) Korm. rendelet 1.§ (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az elmúlt évben az őszi szünet nem került kiadásra.

	Megnevezés	HH	HHH	Összesen
1.	szünidei étkezést kérelmezők száma	16	5	21
2.	szünidei étkezésben részesült gyermekek száma	37	17	54
3.	tavaszi szünetben	20	6	26
4.	nyári szünetben	21	17	38
5.	őszi szünetben	-	-	-
6.	téli szünetben	16	2	21

A jogosultság felülvizsgálatát követően a szülő tájékoztató levelet és igénylőlapot kap kézhez.

Az ellátást igényelni kell, ezért a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma nem egyezik meg a szünidei gyermekétkeztetésben résztvevők számával.

**Ingyenes gyermekétkeztetésben részesülők adatai
az önkormányzat által fenntartott alapfokú nevelési-oktatási intézményekben**

	Bölcsőde	Gyárkerti Óvoda	Napsugár Óvoda	Óvodák összesen:
RGYK	1	19	13	32
Jövedelem alapján ingyenes	21	77	78	155
3 gyerekes	3	15	20	35
Tartós beteg	-	3	1	4
Családban tartós beteg	1	1	-	1
Nevelésbe vett	-	-	2	2
Összesen:	26	115	114	229

2.4. Bursa Hungarica Ösztöndíjpályázat:

Szerencs Város Önkormányzata a korábbi évekhez hasonlóan 2022. évben is csatlakozott a **Bursa Hungarica** Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerhez, melynek célja az esélyteremtés érdekében a **hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőfokú tanulmányainak** támogatása.

A program keretében olyan szociálisan hátrányos helyzetű felsőoktatásban résztvevő hallgatóknak folyósítható az ösztöndíj, akik a települési önkormányzat illetékességi területén lakóhellyel rendelkeznek, felsőoktatási intézményben (felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében) **teljes idejű (nappali oktatás munkarendje szerinti) képzésben vesznek részt.**

A többszintű támogatási rendszer pénzügyi fedezetét három forrás szolgál: a települési önkormányzati, a megyei önkormányzati, valamint – az Innovációs és Technológiai Minisztérium finanszírozásával – a felsőoktatási intézményi költségvetésben megjelenő elkülönített forrás.

A pályázatok elbírálása kizárólag szociális körülmények alapján történik. Az elmúlt évben összesen **23 fő** továbbtanulási szándékkal rendelkező, illetve már felsőoktatási intézményben tanuló nyújtott be kérelmet hivatalunkhoz. A korábbi évekről áthúzódó, de még tanulmányokat folytatók és az új kérelmezők **ösztöndíjára fordított teljes összeg: 840 000 Ft.**

2.5. Jegyzettámogatás:

Szerencs Város Önkormányzata 2005-ben alkotta meg helyi rendeletét a felsőoktatási hallgatók támogatásáról, melyet legutóbb 2012. június 28-i ülésén módosított.

A hatályos rendelet szerint azok a felsőoktatási intézményben államilag finanszírozott nappali és levelező tagozaton tanulmányokat folytató, első diplomájukat szerző hallgatók pályázhatnak, akik

- életvitelszerűen Szerencsen élnek,
- hallgatói jogviszonnyal rendelkeznek,
- tanulmányi eredményük II. féléves átlaga meghaladta a 4-es átlagot,
- Köztársasági Ösztöndíjban nem részesülnek.

A 2022. augusztusban kiírt pályázatra összesen 10 pályázat érkezett. A testület döntése alapján a jegyzettámogatásban részesített felsőoktatásban tanulók száma: **10 fő, a támogatás mértéke hallgatónként 15.000Ft, összesen 150.000Ft.**

2.6. Egyéb szociális ellátások:

Települési támogatásban részesülő személyek száma 3000 fő a támogatásra fordított összeg 19 761 650 Ft volt.

Ezen belül **790 tanuló részesült 7.900.000Ft értékben tanévkezdési természetbeni támogatásban** (ajándékutalvány 10.000Ft/fő).

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény előírásai alapján az önkormányzat, mint járásszékhely települési önkormányzat, a Szántó J. Endre ESZEI, Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltatási Központ keretében az alábbi két szakfeladatot biztosítja:

- **Család és Gyermekjóléti alapszolgáltatás** - alapellátás, mely egy önként igénybe vehető szolgáltatás, Szerencs, Mád, Rátka Monok közigazgatási területén állandó, illetve tartózkodási hellyel rendelkező gyermekek és családjaik számára. Ezen alapellátási szolgáltatások biztosítása 3 családsegítő kolléga révén valósul meg. A csoport munkáját 1 fő szociális asszisztens segíti.

- **Család és Gyermekjóléti Központ** - A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági feladatokhoz kapcsolódó a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet, valamint speciális szolgáltatásokat biztosít: Szerencsi Járás illetékességi területéhez tartozó 16 településen (Szerencs, Alsódobsza, Megyaszó, Legyesbénye, Bekecs, Mezőzombor, Mád, Rátka, Tállya, Golop, Monok, Taktaszada, Prügy, Taktakenéz, Taktaharkány, Tiszalúc)

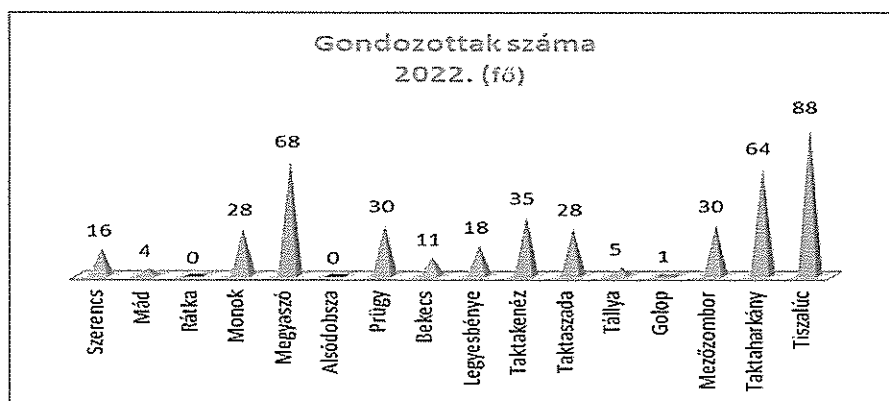
A feladat elvégzését 5 fő esztendőszers és 1 fő szociális asszisztens biztosítja.

2018. szeptember 01-től egy új speciális feladat került bevezetésre; az óvodai-iskolai szociális segítő tevékenység 4 fő szociális segítő bevonásával, mely a Szerencsi Járás illetékességi területén található valamennyi közoktatási intézményben elérhető. 2019. januártól a központ biztosítja speciális szolgáltatásként a szociális diagnózis felvételét. A központ kötelező feladata továbbá az illetékességi területéhez tartozó szolgálatok, szakmai munkájának a segítése, koordinálása.

A Család és Gyermekvédelmi Központ gyermekvédelmi gondoskodás keretében hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermek védelmére irányuló feladatai

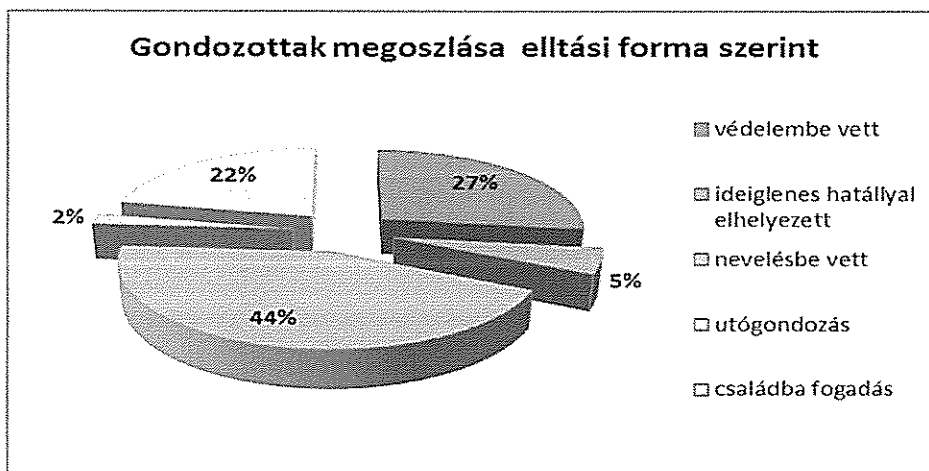
A Központ javaslatot tesz a Gyámhivatal részére a kiskorú:

- védelembe vételére, annak fenntartására, vagy megszüntetésére,
- megelőző pártfogására, annak fenntartására, vagy megszüntetésére,
- ideiglenes hatályú elhelyezésére,
- nevelésbe vételére, annak fenntartására, vagy megszüntetésére,
- családba fogadására, annak fenntartására, vagy megszüntetésére,
- harmadik személynél történő elhelyezésének kezdeményezésére,
- tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására,
- gondozási helyének megváltoztatására,
- a gyermekek után járó családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására

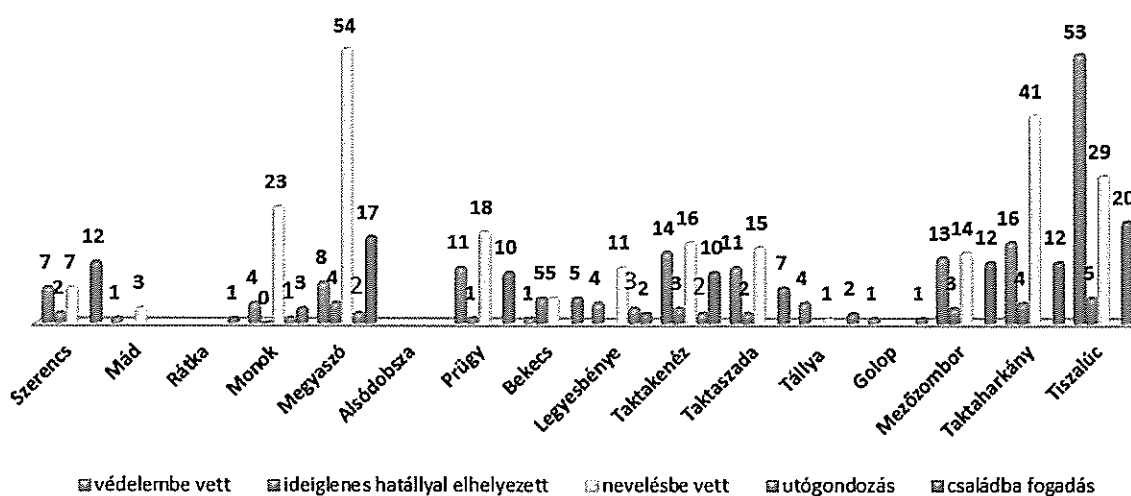

A védelembe vett gyermekek száma nem emelkedett. A védelembe vétel okaiban viszont változás történt. Továbbra is az okok között szerepel a gyermekek beilleszkedési nehézségei, magatartási problémái, a szülők életvitele, a gyermek elhanyagolása. Az 50 óra feletti igazolatlan hiányzások, ami, iskoláztatási támogatás folyósításának szüneteltetését is jelenti, az elmúlt években csökkenő tendenciát mutatott a tavalyi évben ismét emelkedni kezdett. A probléma egyre fiatalabb korosztálynál jelentkezik. Már nem a 12-16 éves korosztály körében fordul elő leginkább, hanem nagy számmal jelentkezik az alsó tagozatos gyermekek körében is. Itt még inkább jelen van a szülő felelőssége a problémát illetően. Továbbra is sok azon védelembe vételek száma, ahol a rendőrség az ideiglenes megelőző távollattartást rendelt el házastárssal, élettárssal szembeni erőszak miatt.

A nevelésbe vett gyerekek száma nem mutat jelentős emelkedést. Az elmúlt évekhez hasonlóan 2022-ben a családból történő kiemelés főleg azon szülők születendő gyermekét érintette, ahol már a többi gyermek nevelésbe vétel keretében gondozott volt. Tavalyi évben volt 3 család tekintetében kellett azonnali ideiglenes hatályú elhelyezést javasolnunk, krízis helyzet miatt. Az eszményesek évente egyszer nevelésbe vétel fenntartására vagy megszüntetésére javaslatot tesznek. A nevelésbe vett gyermekeket az eszményesek lehetőségükhöz mérten meglátogatják a gondozási helyükön, valamint kapcsolatot tartanak a nevelőszülői tanácsadóval, és a gyermekvédelmi gyámmal. A nevelésbe vett gyermekek esetében, sikeres családban történő visszagondozásaink, utógondozásaink voltak a tavalyi évben. Utógondozás során a gyermek családjába való visszaileszkedését segítették az eszményesek, szükség esetén a családsegítők bevonásával.

Gondozottak megoszlása ellátási forma szerint település bontásban

Szakmai tevékenységének adatai

Megnevezés	Szakmai tev.szám
Szociális segítő tevékenység	38
Esetkonferencia szervezése, azon való részvétel	23
Esetkonzultáció	363
Esetmegbeszélés	97
Családlátogatás	242
Elhelyezési értekezleten való részvétel	10
Védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	74
Nevelésbe vételi tárgyaláson való részvétel	18
Környezet tanulmány készítése	328

Probléma típusok megoszlása:

A veszélyeztetettség fő oka	Az érintett gyermekek száma a veszélyeztetettség fő oka szerint
nevelési probléma	11
szülők, család életvitele	21
családi konfliktus	36
szülő(k) betegsége	34
gyermek családon belüli bántalmazása	
fizikai	0
lelki	-
szexuális	0
gyermek elhanyagolása	79
elégtelen lakáskörülmények	58
gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	2
csavargás	4
tankötelezettség elmulasztása	21
magatartás- vagy tanulási zavar	3

Járási Jelzőrendszer koordinálása

A jelzőrendszeri tanácsadó feladatai:

- koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját,
- szakmai támogatást nyújt a szakmaközi megbeszélések, az éves szakmai tanácskozás szervezéséhez, az éves jelzőrendszeri intézkedési tervek elkészítéséhez és összehangolásához,
- összegyűjti a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket,
- a család- és gyermekjóléti szolgálatnak segítséget nyújt a szakmai támogatást igénylő esetekben, szükség esetén intézkedik,
- segítséget nyújt a jelzőrendszer tagjai, valamint a család és a család- és gyermekjóléti szolgálat közötti konfliktusokban,
- megbeszélést kezdeményez a jelzőrendszer működésével kapcsolatban,
- megteszi a Gyvt. 17. § (4) bekezdése szerinti jelzést,
- kapcsolatot tart az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

A jelzőrendszeri tagokkal való együttműködés járási szintű tapasztalatai:

A jelzőrendszeri tanácsadójaként rendszeres kapcsolatban áll a jelzőrendszeri tagokkal, akik többnyire szívesen fogadják és együttműködnek. Előfordul azonban, hogy a jelzőrendszeri tagok nincsenek tisztában az intézményünkben folyó szociális segítő munka folyamatával, illetve a gyermekvédelmi intézkedések tartalmával. Ezért a felelősséget a családsegítőkre hárítják, például egy magatartászavaros gyermeket nem tudnak megfelelően kezelni, megijednek a helyzettől, valamint emellett félnek a felelősségvállalástól.

Folyamatosan tapasztalható, hogy a jelzőrendszeri tagok még mindig tartanak az érintettek reakcióitól, hiszen napi szinten találkoznak a szülőkkel nem csak a munkájuk, hanem privát életük során is

Speciális szolgáltatások:

A család-és gyermekjóléti központ gyermek családban nevelésének elősegítése veszélyeztetettségének megelőzése érdekében – igényeknek, szükségleteknek megfelelően - egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat biztosít.

- Kapcsolattartási ügyelet
- Gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat
- Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység
- Szociális diagnózis

Kapcsolattartási ügyelet

A család-és gyermekjóléti központ speciális szolgáltatása a felügyelt kapcsolattartási ügyelet. A külön élő vagy elvált szülők, illetve nevelésbe vett gyermekek részére biztosít kapcsolattartást a külön élő szülővel. Mi biztosítjuk a találkozásokkor a nyugodt légkört, ha esetleg nem megfelelő a jelen lévő szülő magatartása akkor erre figyelmeztetni kell. Azonban gyakran előfordul, hogy a kapcsolattartást biztosító szakembernek szükséges kezelni a kialakult, nézeteléréseket, heves vitákat. Ezeket a kapcsolattartásokat leginkább a mentális nehézséggel, szenvedélybetegséggel, küzdő szülők, illetve nagyszülők nehezítik meg.

A kapcsolattartási tevékenység elrendelések száma ebben az évben nem emelkedett, egy család tekintetében teljesen megghiúsult. Egy gyermek tekintetében havi 2 találkozás valósult meg. Sajnos ezen találkozások nem voltak teljesen probléma mentesek.

Gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat

A Család-és Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején túl felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség: tanácsadás, tájékoztatás nyújtása. A készenléti ügyelet munkanapokon 17-9 óra 0-24 óra között, valamint munkaszüneti napokon 0-24 óra között hívható. A készenléti ügyeletes munkatársak egész évben tanácsot adtak, tájékoztatást nyújtottak elérhetőségekről, tevékenységekről, teendőkről, valamint szükség esetén segítséget mozgósítottak (elsősorban a rendőrséget). A telefonhívások többsége, információ, tanácsadás jellegű volt, krízis jellegű segítségkérés 4 esetben történt. Sok esetben a nyitvatartási idő meghosszabbításaként használták az ügyfelek a szolgáltatást. Telefonhívások száma 42 alkalom.

Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység

Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység célja és feladata a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával az óvodás- és iskoláskorú gyermekek, tanulók sikeres előmenetelének támogatása, egészségfejlesztése, veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztettség megszüntetésében való közreműködés. További célja a szociális és a köznevelési ágazat szereplői szoros együttműködésének kialakítása. Ezen feladatok elvégzését a kollégák az egyéni, csoportos és közösségi szociális munkával igyekeznek biztosítani. A kliensek számára szolgálnak segítőbeszélgetéssel, tanácsadással és szükség esetén delegálják az esetet, ha az már a kompetenciahatárainkon, illetve feladatellátásukon túlmutat.

Csoportos szociális munka: ez magában foglalja az osztályfőnöki órákon tartott csoportfoglalkozásokat, vagy prevenciók foglalkozásokat. Ide tartoznak még a szülőcsoportok megszervezése és lebonyolítása, a tantestületi értekezleteken való részvétel, és a pedagógusok érzékenyítése is.

Közösségi szociális munka: az óvoda-iskola életében való aktív részvétel, legyen az kirándulás, nyílt nap, pályaorientációs vagy egészség nap, fogadóórák.

Egyéni szociális munka területén a segítő beszélgetés, tájékoztatás a kiemelkedően jellemző a gyermekek, illetve a szülők irányába. Rengeteg az iskolában megjelenő társszakma a pedagógustól a pszichológuson át a fejlesztőpedagógusig, ők az elsődleges jelzők. Ők azok, akiken keresztül eljutunk a gyermekig vagy a családig. Sok esetben nem is magával a gyermekkel kerülnek kapcsolatba a kollégák, hanem csak a pedagógussal. Sajnos nem mondható el, hogy ez minden esetben elegendő, de az elsődleges prevenció szintén ez. Ezt követően, ha a kolléga nem itéli meg elegendőnek a puszta tanácsadást, akkor maga is felveszi a kapcsolatot a gyermekkel vagy szüleivel, hogy megvalósuljon a segítő beszélgetés, beszélgetések. Amennyiben ez sem elegendő, vagy csak feltár egy sokkal nagyobb ívű problémát, akkor delegálja a klienst a megfelelő szolgáltatóhoz.

Gyermek- tanuló létszám Szerencs Járás területén	5536 fő
Összes tevékenység száma	1111 fő

Nehézséget továbbra is a szakmák egymás felé való érzékenyítése jelenti. A kompetenciahatárok felismerése és tartása: mi pedagógiai probléma és mi az, ami már szociális probléma? Hol ér véget az iskola feladata, felelőssége és hol kapcsolódik be ebbe a segítő? Meg kell tanulnunk egy közös szakmai nyelvet, hogy ugyanazt értsük egy-egy fogalom alatt mind a szakmán belül, mind a pedagógusokkal és egyéb társszakmákkal. Meg kell értenie minden résztvevőnek, hogy ahogy az elsődleges célcsoportunk (azaz a gyerekek) közös, úgy a munkánknak is annak kell lennie.

A segítő tevékenység tekintetében országos szinten a mai napig nincs egy egységes módszertan, ami szerint dolgoznunk kellene. Szakmai ajánlást kaptunk, de valójában minden intézmény saját maga fejleszti, alakítja a módszertanát. Épp ezért a kollégák napról napra tanulják a szakma szegmenseit.

Szociális diagnózis:

A szociális diagnózis része az egyén szükséglet- és jogosultság vizsgálata. A szociális diagnózis készítését a járasszékhely településeken működő család- és gyermekjóléti központok végzik. A központok feladata a jövőben bővül, a 15/1998.(IV.30.) NM rendelet szerinti családsegítéshez kapcsolódó tanácsadási feladatok, a speciális szolgáltatások nyújtása és a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedéshez kapcsolódó eseményszervi feladatok mellett, a szociális diagnózis elkészítése új feladatot jelent.

A diagnózis elkészítését adatlap segíti, melyben zárt és nyitott kérdések egyaránt szerepelnek, és melyben az adott válaszok értékelése után lehetővé válik a szükséglet meglétének, mélységének, intenzitásának értékelése, valamint a megfelelő szolgáltatás kiválasztása. E felmérő adatlap célja a fenti módon a szükségletek meglétének és mélységének feltérképezése.

Gyermekjóléti Szolgáltatás tapasztalatai Szerencsen

A segítő tevékenység:

Családsegítő munkatársak a segítő tevékenység során, az igénybe vevőkkel, folyamatosan tartják a kapcsolatot. Nagy részük súlyos anyagi gondokkal küzd. Gyakran van szükség azonnali beavatkozásra. Az önkormányzatok által nyújtott anyagi és természetbeni juttatások igénylésében is rendszeresen segítik ügyfeleiket. Az családsegítő ügyfelek részére történő segítségnyújtás nagy részét a hivatalos ügyeik intézése jelenti. Nagyfokú utánajárást igényel a családsegítő részéről az ilyen ügyek kezelése. Legfőbb cél ezen esetekben, hogy rendszeres jövedelemhez juttassák őket, illetve stabilizálják az életkörülményeiket.

Szakmai tevékenység

	Szolgáltatásban részesülők száma
Információ nyújtás	246 fő
Segítő beszélgetés	399 fő
Ügyintézéshez segítségnyújtás	102 fő
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez- pénzbeli	24 fő
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez – természetbeni	614 fő

Adománykövetítés:

Az intézményünk elmúlt évben is elsősorban magánszemélyektől érkezett adományok által tudta segíteni is rászoruló családokat. Továbbra is rendszeres, napi élelmiszeradomány osztására van lehetőség két kereskedelmi hálózat jóvoltából, aki a vásárlói igényeken túli péksüteményeket, zöldségeket naponta rendelkezésünkre bocsájta. Ruha, bútor és háztartási eszköz adományok osztására is volt lehetőség a tavalyi évben is.

A Kormány a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatósággal kötött Partnerségi Megállapodásban foglaltak alapján a Rászoruló Személyeket Támogató Operatív Program (RSZTOP) kiemelt európai uniós projekt keretében élelmiszersegélyt biztosít a szegény, gyermekes családok számára. Csomagban részesülnek a 0-3 éves korú, RGYK-ra jogosult gyermeket nevelők, azon várandós anyák a magzat 3 hónapos korától, aki aktív korúak ellátására jogosult személlyel élnek egy háztartásban Évi négy alkalommal pedig a szociálisan rászoruló megváltozott munkaképességű, személyek is részesülnek a tartós élelmiszereket tartalmazó csomagból a pályázat keretében. A csomagosztásban intézményünk az SZGYF-fel kötött együttműködési megállapodás alapján részt vállal az ehhez kapcsolódó feladatokból: kiértékeljük a klienseket, helyszínt biztosítunk a csomagok kiosztásához, a szükséges esetekben meghatalmazás útján veszünk át csomagokat, valamint a mind ehhez tartozó adminisztrációs tevékenység a szolgálat munkatársainak feladata.

Gyermekjóléti alapellátás, központtal végzett közös munka

Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez. Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének feltárásához, és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével annak leküzdéséhez.

Az alapellátásban történő gondozási tevékenység önkéntes alapon történik, a hatósági eljárás során együttműködési kötelezettség van előírva a családok számára. A fentiekben említett problémakörökben, a fent leírt segítő tevékenységet végzik a családsegítők a hatósági munkát végző esetmenedzserekkel közösen. Az esetmenedzserek kísérik nyomon az előírt magatartási szabályok megvalósulását.

Az alábbi táblázat mutatja be az alapellátásban (saját ügykörben végzett tevékenység), illetve a hatósági eljárásban (egyéni gondozási nevelési terv megvalósításába Központ által bevonva) érintett igénybe vevők számát, arányát.

Együttműködési megállapodás útján nyújtott szolgáltatás	
Saját ügykörben végzett tevékenység	19 fő
Egyéni gondozási nevelési terv megvalósításába központ által bevonva	2 fő
Szociális válsághelyzetben kiskorú várandós anya gondozása	0 fő

- 4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása**

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet Módszertani Igazgatóság szakértőként való kijelölésével átfogó szakmai ellenőrzést tartott. Az ellenőrzés során az Intézmény működését szakmailag megfelelőnek találta, hiányosságot nem talált. A szakértői vélemény a Szakmai Program aktualizálását tartotta szükségesnek, melyet az előírásoknak megfelelően el is készítettünk.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

- a gyermekek védelméről gyámügyi igazgatásról szóló törvény változásainak követése helyi rendeletalkotással,
- hatósági feladatok ellátásában a törvényesség betartása, megfelelés az anyagi, eljárási szabályoknak
- gyermekjóléti szolgáltatásban új módszerek bevezetése, hatékony részvétel a Szerencsi Többcélú Kistérségi Társulás által vállalt feladatok ellátásában
- a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat működési feltételeinek szinten tartása, lehetőség szerinti minőségi javítása, a jelzőrendszer hatékony működtetése
- pályázati lehetőségek keresése, ennek segítségével a munka hatékonyságának, színvonalának javítása

6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása

Településünkön bűnmegelőzési program nem készült, a fiatalok bűnelkövetőkkel kapcsolatos nyilvántartással nem rendelkezőnk.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés:

Városunkban működő civil szervezetek aktívan részt vesznek a társadalmi és kulturális életben. Közösségfejlesztő és érdekképviseleti tevékenységükkel nagyban hozzájárulnak a város életének színesítéséhez. Az önkormányzat a civil szervezetekkel jó kapcsolatot ápol, kölcsönösen segítik egymás munkáját.

Szerencs, 2023. május 12.

HATÁROZATI JAVASLAT

...../2023. (.....)

HATÁROZAT

TÁRGY: Az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásának átfogó értékelése

Szerencs Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény és annak végrehajtásáról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet alapján megtárgyalta és elfogadta az önkormányzat gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról szóló, 2022. évre vonatkozó átfogó értékelését.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok hatékonyabb ellátása érdekében 2023. évre az alábbi ajánlásokat, illetve feladatokat határozza meg:

- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény változásainak követése helyi rendeletalkotással,
- hatósági feladatok ellátásában a törvényesség betartása, megfelelés az anyagi, eljárási szabályoknak,
- gyermekjóléti szolgáltatásban új módszerek bevezetése, hatékony részvétel a Szerencsi Többcélú Kistérségi Társulás által vállalt feladatok ellátásában,
- a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat működési feltételeinek szinten tartása, lehetőség szerinti minőségi javítása, a jelzőrendszer hatékony működtetése,
- pályázati lehetőségek keresése, ennek segítségével a munka hatékonyságának, színvonalának javítása.

Felelős: polgármester
jegyző
Polgármesteri Hivatal Igazgatási és Hatósági Osztálya
Alapszolgáltatási Központ igazgatója

Határidő: 2023. évi tevékenységről szóló értékelés időpontja